

_____ dnia 26 listopada 2012 r.

Sygn. akt: OSD 52/12

OIRP w Opolu
2013-01-08
wpłynęło dnia .....

POSTANOWIENIE
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnej _____

L. dz. ....
M. Dylakiewicz

z dnia 26 listopada 2012 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w _____ w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Grzegorz Kowalik
Sędziowie: r. pr. Elżbieta Wołosz
r. pr. Hubert Schwarz

Protokolant: apl. radc. Agnieszka Goliszewska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2012 r. sprawy ze skargi _____ na czynności obwinionych radców prawnych _____

postanawia:

na podstawie art. 345 par. 1 kpk w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia dochodzenia.

G. Kowalik

E. Wołosz

H. Schwarz

Za zgodność z oryginałem: _____

UZASADNIENIE

W sprawie ze skargi na czynności obwinionych radców prawnych [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie, postanowieniem z dnia 15.06.2012 r., sygn. akt WO-46/2012 orzekł o uchyleniu postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych [REDAKTOWANE] z dnia 21.03.2012 r., sygn. akt OSD [REDAKTOWANE] oraz o przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji. Wyższy Sąd Dyscyplinarny w postanowieniu z dnia 15.06.2012 r. wskazał Sądowi I instancji, aby tenże Sąd, jeżeli dojdzie do przekonania, że akta sprawy wskazują na istotne braki postępowania przygotowawczego, a zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez Sąd powodowałoby znaczne trudności – przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia dochodzenia. W innej sytuacji Sąd został zobowiązany do przeprowadzenia gruntownego postępowania dowodowego i dopiero po jego przeprowadzeniu, na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach, wydał orzeczenie w sprawie.

Na posiedzeniu z dnia 26.11.2012 r. obrońca obwinionych wniósł o zwrot sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego w celu uzupełnienia istotnych braków postępowania dowodowego w postępowaniu dyscyplinarnym, wskazując przy tym na rozbieżność pomiędzy przedstawionym zarzutem we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i jego uzasadnieniem z zarzutami sformułowanymi we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz ze zgromadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego materiałem dowodowym, niezagwarantowanie prawa do obrony w związku z naruszeniem przepisu art. 314 k.p.k., w tym też brak przesłuchania [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] oraz nieprzeprowadzenie dowodów zawnioskowanych przez obronę. Ponadto w sprawie nie zostało ustalone komu przysługuje status pokrzywdzonego i jakie informacje pokrzywdzony przekazał obwinionym. Obwiniony radca prawny [REDAKTOWANE] wskazał ponadto, że we wniosku o ukaranie organ prowadzący sprawę odwołał się do materiału dowodowego zgromadzonego w

postępowaniu w sprawie obwinionego [REDAKTOWANO] do akt postępowania którego nie miał dostępu.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią przepisu art. 345 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2010.10.65ze zm.), Sąd przekazuje sprawę w celu uzupełnienia dochodzenia oskarżycielowi, którym w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o radcach prawnych jest Rzecznik Dyscyplinarny, jeśli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez Sąd powodowałoby znaczne trudności. Zgodnie z treścią wskazań zawartych w uzasadnieniu postanowienia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 15.06.2012 r., sygn. akt [REDAKTOWANO] Okręgowy Sąd Dyscyplinarny gruntownie przeanalizował akta sprawy oraz zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i na tej podstawie doszedł do wniosku, że postępowanie przygotowawcze przeprowadzone dotychczas przez Rzecznika Dyscyplinarnego zawiera istotne braki, których nie da się konwalidować w toku rozpoznania sprawy przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym. Ponadto na podstawie dowodów przeprowadzonych dotychczas w sprawie nie sposób było ustalić roli jaką pełnili w czasie popełnienia zarzucanego im czynu obwinieni radcowie prawni, tj. którzy z obwinionych weszli w posiadanie informacji pokrzywdzonego, jakie to były informacje i w jaki sposób możliwe było ich wykorzystanie przez obwinionych. Ustalenia zatem wymagałoby również to, który z radców prawnych obwinionych w nn. sprawie dopuścił się naruszenia zasady unikania konfliktu interesów, a którzy z obwinionych nie dochowali być może tylko należytej staranności w nadzorze nad czynnościami podległych sobie pracowników (wówczas aplikanta radcowskiego [REDAKTOWANO] oraz czy konflikt ich klientów w ogóle prowadził do ustalenia, że ww. obwinieni powinni bezwzględnie unikać prowadzenia spraw ww. osób.

W postanowieniach o przedstawienu zarzutów z dnia 11.01.2010 r., sygn. akt [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANO] przedstawił obwinionym zarzuty, że obwinieni radcowie prawni, prowadząc co najmniej od

2007 r. obsługę prawną na rzecz [REDAKTURA] podjęli się obsługi prawnej i przyjęli w dniu 28.10.2008 r. pełnomocnictwo od [REDAKTURA] oraz od [REDAKTURA] występujących przeciwko [REDAKTURA] i jej rodzinie tj. zarzuty popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2, 3, 4 ustawy o radcach prawnych i art. 8, 12, 15, 20, 21, 22 ust. 1a i ust. 2 i 5 Kodeksu Etyki Radców Prawnych.

Po przeprowadzeniu dochodzenia Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych wniósł o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych przeciwko obwinionym, podejrzanym o to, że prowadząc co najmniej od 16.11.2007 r. obsługę prawną [REDAKTURA] w sprawie jego wierzytelności należnej od [REDAKTURA] w sierpniu 2008 r. przyjęli w ramach prowadzonej kancelarii pełnomocnictwo od [REDAKTURA] do reprezentowania jej w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Apelacyjnym [REDAKTURA] tym samym sprzeniewierzyli się zasadzie unikania konfliktów interesów oraz obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej wobec obsługiwanych przez siebie klientów tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, w zw. z art. 8, 12 ust. 2, 3, 15 i 16 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Rzecznik dyscyplinarny w ww. wnioskach o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych wskazał również, że pokrzywdzonymi w przedmiotowej sprawie są [REDAKTURA]

Zgodnie z treścią przepisu art. 314 w zw. z art. 325a § 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, jeżeli w toku dochodzenia okaże się, że obwinionemu należy zarzucić czyn nieobjęty wydanym uprzednio postanowieniem o przedstawieniu zarzutów albo czyn w zmienionej w istotny sposób postaci lub też, że czyn zarzucany należy zakwalifikować z surowszego przepisu, wydaje się niezwłocznie nowe postanowienie, ogłasza się je obwinionemu oraz przesłuchuje się go. Tymczasem z powyższych ustaleń wynika, że Rzecznik Dyscyplinarny we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zmodyfikował treść zarzutów postawionych obwinionym w postanowieniach o przedstawieniu zarzutów, nie wydając uprzednio nowych postanowień o przedstawieniu zarzutów, jak również nie przesłuchując ponownie obwinionych. Sąd wziął oczywiście pod uwagę okoliczność, że nie każda zmiana opisu zarzucanego obwinionym czynu powoduje konieczność wydania nowego postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Rzecznik

sygn. akt: OSD 52/12

Dyscyplinarny nie wskazał jednak we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, dlaczego dokonał ww. zmian, jak również, na czym te zmiany polegały. Tymczasem Sąd w postępowaniu jurysdykcyjnym nie może domniemywać, czy zmiany w opisie czynów obwinionych były zmianami istotnymi, czy też takiego przymiotu nie miały. Stąd decyzja Sądu o konieczności uzupełnienia dochodzenia. Ponadto, „pojęcie „istotne braki postępowania”, użyte w art. 345 § 1 k.p.k., obejmuje nie tylko braki w przedstawionym przez prokuratora [odp. Rzecznika Dyscyplinarnego] materiale dowodowym, o czym świadczy postępowanie się w dyspozycji tego przepisu zwrotem „zwłaszcza”, ale także takie wady tego postępowania, które znacznie utrudniają rzetelne rozpoznanie sprawy przez sąd” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2009 r., I KZP 1/09).

Zgodnie z treścią przepisu art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, celem postępowania przygotowawczego jest wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody. Rzecznik dyscyplinarny nie ustalił jednoznacznie, jakie podmioty są w przedmiotowym postępowaniu pokrzywdzonymi, czyli zgodnie z treścią przepisu art. 49 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych nie ustalił podmiotów, których dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez zarzucane działanie obwinionych. We wnioskach o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny wskazał bowiem, że pokrzywdzonymi w sprawie są [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] nie ustalając przy tym charakteru procesowego w dalszym toku postępowania [REDAKTOWANE], na rzecz której usługi prawne świadczyli obwinieni w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [REDAKTOWANE] (sygn. akt [REDAKTOWANE]). Rzecznik Dyscyplinarny nie wskazał również, na jakiej podstawie oraz w świetle bezpośredniego naruszenia bądź zagrożenia jakich dóbr prawnych, przyznał on charakter pokrzywdzonego [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] skoro ww. osoby nie pozostawały w bezpośrednim stosunku prawnym z obwinionymi. Tymczasem takie rozróżnienie ma duże znaczenie z punktu widzenia ustalenia uprawnień procesowych ww. osób, jak również, ich ewentualnej możliwości występowania w charakterze strony w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym. Ponadto jednoznacznego rozstrzygnięcia wymaga to, czy obwinieni prowadzili sprawę pokrzywdzonych, a następnie podjęli się prowadzenia spraw osób będących w konflikcie z

pokrzywdzonymi, czy nastąpiła sytuacja odwrotna, a więc obwinieni prowadzili najpierw sprawę przeciwników procesowych pokrzywdzonych, a następnie przyjęli pełnomocnictwo i prowadzili sprawę pokrzywdzonych. Ustalenia wymaga też to, jakie informacje pokrzywdzeni przekazali i któremu z obwinionych, które następnie obwinieni, chociaż potencjalnie, mogli wykorzystać przeciwko pokrzywdzonym.

Zgodnie z treścią przepisu art. 297 § 1 pkt. 5 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, celem postępowania przygotowawczego jest zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla Sądu tak, aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na pierwszej rozprawie głównej. Tymczasem Rzecznik Dyscyplinarny przesłuchał w charakterze świadka jedynie [REDAKTOWANE] Rzecznik Dyscyplinarny nie przesłuchał w charakterze świadka [REDAKTOWANE]

W ocenie Sądu, wniesienie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego na podstawie zeznań tylko jednego świadka było przedwczesne. Rzecznik Dyscyplinarny powinien bowiem przeprowadzić ww. dowody i dopiero wtedy, na podstawie stwierdzonego całokształtu okoliczności faktycznych wnieść i popierać wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym.

Biorąc pod uwagę powyższe, Rzecznik Dyscyplinarny zobowiązany jest uzupełnić istotne braki dochodzenia poprzez:

1. wydanie nowych postanowień o przedstawieniu zarzutów wobec wszystkich obwinionych, uwzględniając przy tym wszystkie zarzucane obwinionym czyny oraz wskazując wszystkie przepisy, których naruszenie zarzuca się obwinionym;
2. ogłoszenie nowych postanowień o przedstawieniu zarzutów wszystkim obwinionym;
3. ponowne przesłuchanie obwinionych w związku z wydaniem nowych postanowień o przedstawieniu zarzutów;
4. przesłuchanie w charakterze świadków [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] w celu prawidłowego i pełnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, a w tym celu ponowne wezwanie ich na przesłuchanie;

5. ponowną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego i całokształtu okoliczności sprawy, celem ustalenia kręgu osób pokrzywdzonych w przedmiotowym postępowaniu, biorąc pod uwagę treść art. 49 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych oraz zwracając szczególną uwagę na spełnianie przez te osoby przesłanki bezpośrednio naruszenia bądź zagrożenia ich dóbr prawnych;
6. ustalenia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestii wskazanych w uzasadnieniu nn. postanowienia;
7. wniesienie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego po uzupełnieniu postępowania przygotowawczego, według pkt. 1-5 powyżej.

Biorąc pod uwagę powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych [REDACTED] na podstawie art. 345 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, orzekł jak w sentencji.

